

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ: ЛЮДИНОРОЗМІРНІСТЬ, ДУХОВНІСТЬ, ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ

**МАТЕРІАЛИ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 1 листопада 2016 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

*М. Д. Балджи, д. е. н., професор
Одеський національний економічний
університет, м. Одеса
baldgi@ukr.net*

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В СФЕРІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Геоелекономічне положення України сприяє розвитку транс-кордонного співробітництва, а унікальні природні ресурси обумовлюють перспективні напрямки цього співробітництва саме у туристичній діяльності.

Сьогодні в країні існує низка проблем, що гальмують розвиток туристичної діяльності і вагоме місце серед них посідає саме інституційна складова інноваційного потенціалу, яка включає спроможність оновлення інфраструктури, сервіс-послуг, людського капіталу тощо. Тісним чином з існуючими проблемами пов'язано інвестицій, що може бути вирішено шляхом плідної співпраці у межах транскордонного співробітництва на теренах багатьох сфер діяльності. Про це йдеться у багатьох наукових працях вітчизняних фахівців.

Взагалі система транскордонного співробітництва знаходиться на первинному етапі становлення, але перші кроки у цьому напрямку вже є. Це прийняті законодавчі документи [1; 2], що створюють сприятливі умови для ефективної діяльності на прикордонному просторі та розвитку малого та середнього бізнесу.

Існуюча регіональна політика в європейських країн тісно корелюється із державною інноваційною політикою, що створює нові стимули економічного розвитку територій та заохочує регіони і окремі громади ефективно використовувати існуючий потенціал. На жаль в Україні ці питання знаходяться тільки в зародковому стані. Для їх подальшого становлення вважаємо за доречне розглянути існуючі перешкоди транскордонного співробітництва, які притаманні саме розвитку туристичної діяльності.

Характерні перешкоди розвитку туристичної діяльності доречно розділити на п'ять груп.

1. Пов'язані з митницею та процедурою перетину кордону.
2. Пов'язані з недосконалим правовим полем, діючим з питань транскордонного співробітництва.

3. Перешкоди, які виникають у зв'язку з неузгодженістю інтересів суб'єктів та учасників транскордонного співробітництва.

4. Пов'язані зі специфікою певної діяльності (страхування, охорона здоров'я туристів тощо).

5. Перешкоди, які виникають в зв'язку з неузгодженістю поглядів між представниками органів місцевої влади й представниками бізнесу.

Розвиток транскордонного співробітництва вітчизняних підприємств, в тій чи іншій мірі, пов'язаних з туристичною діяльністю багато в чому залежить від тих умов, які створює держава. Однак, на практиці, бізнес-структури намагаються вирішити проблемні питання власними зусиллями на основі професійних контактів. Крім того, доволі незначна кількість підприємств знає про існування таких форм транскордонного співробітництва як кластери, індустріальні парки тощо, тим самим не використовуючи ті переваги, які можуть бути надані даними формами співпраці [3, с. 90].

Все це говорить про необхідність подальшого розвитку державної підтримки транскордонного співробітництва та спонукає до розробки чітких кроків, які необхідно зробити в Україні для ефективного становлення туристичної діяльності, яка б відповідала європейським стандартам.

Такими кроками можуть виступати:

1) активність регіональних органів влади та місцевого самоврядування, обґрунтованість при прийнятті важливих рішень;

2) розробка пільгових умов для підприємств, що залучаються до транскордонного співробітництва в сфері туристичної діяльності для можливості впровадження інноваційних положень;

3) широке залучення інформаційної бази для пропагандистської роботи щодо вітчизняних переваг туризму (як для підприємств, так і для споживачів).

Отже, все вищесказане підтверджує важливість транскордонного співробітництва в сфері розвитку туристичної діяльності для економічного розвитку країни і її окремих територій та робить за необхідне пошук та розробку шляхів активізації даної співпраці, на базі яких можна було б запропонувати дієві рекомендації й пропозиції у вигляді механізмів модернізації економіки в умовах зростання суспільної свідомості та виходу на європейський рівень господарювання.

Список використаних джерел

1. Про транскордонне співробітництво [Електронний ресурс]: Закон України від 24.06.2004 р. № 1861-IV. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>. – Назва з екрана.
2. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про інтенсифікацію співробітництва України з Європейським Союзом у рамках євро регіонів та перспективи транскордонного співробітництва» [Електронний ресурс]: Постанова Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1242-16>. – Назва з екрана.
3. Артьомов І. В. Транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України: монографія / І. В. Артьомов. – Ужгород: Ліра, 2009. – 520 с.

*Г. С. Баламут, к. е. н.
Харківський державний університет
харчування та торгівлі,
м. Харків
ateanna@mail.ru*

ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ РИЗИКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ СКЛАДОВИМИ БЕЗПЕКИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Діяльність у межах посилення фінансової структурної складової безпеки повинна спрямовуватися на недопущення настання таких ризиків, як:

1) втрати значних обсягів фінансових ресурсів через недостатньо ефективне управління ними (йдеться про збільшення рівня витрат на оплату праці, через прорахунки при страхуванні, інвестуванні, перевищення фактичної суми витрат обігу над плановою, несвоєчасне здійснення розрахунково-касових операцій);

2) прорахунки в інвестиційній політиці;

3) використання неефективних інструментів управління економічним ризиком у контрактах;

4) критичне погіршення фінансової стійкості та ліквідності внаслідок нерациональної структури активів та пасивів [1, с. 126].

Ці ризики та загрози повинні відслідковуватися в процесі фінансово-господарської діяльності, а зусилля управлінського персоналу доцільно зосередити на їх ліквідації. Крім цих, на погір-